

همکاری های اقتصادی و تجارتي

۱- طرفین به تقویت و توسعه همکاری در بخش های تجارتي، اقتصادی، علمی و تکنالوژی متعهد بوده و همچنین با نگاه به تجارت و اقتصاد در حال گسترش، به تقویت همکاری میان سایر ارگان های که از بخش های تجارتي و صنعتی نمایندگی می کنند، متعهد می باشند.

۲- طرفین به منظور انکشاف پایدار افغانستان و گسترش مناسبات متقابل اقتصادی میان دو کشور، تعهد می نمایند تا در تعمیق و تنوع بخشیدن به همکاری های خود در ساحاتی چون زراعت، انکشاف دهات، استخراج معادن، صنعت، انرژی، تکنالوژی معلوماتی، ارتباطات، ترانسپورت، به شمول هوا نوردی ملکی، و سایر عرصه هایی که ممکن است طرفین روی آن توافق داشته باشند، اقدام نمایند.

۳- طرفین موافقت می نمایند تا گام های مؤثری را برای ایجاد فضای مساعد جهت ارتقای تجارت و سرمایه گذاری ایجاد نمایند. این گام ها می تواند شامل موارد ذیل باشند:

الف- افزایش حمایت از سرمایه گذاری.
ب- ساده سازی امور گمرکات و سایر طرز العمل های مربوطه، افزایش تلاش در رفع موانع غیر تعرفه و کاهش تدریجی موانع تعرفه ای.

ج- همکاری در جهت ایجاد خدمات حمل و نقل هوایی به منظور ارتقای روابط تجارتي.

د- همکاری در عرصه های بانکداری و مالی و بهبود تسهیلات بیمه و قرضه، و.

ه- افزایش همکاری و هماهنگی در نهاد های بین المللی تجارتي، اقتصادی و.

۴- طرفین در یک چشم انداز بلند مدت میکانیزم های مؤثری را برای دستیابی به توسعه پایدار تجارت و روابط اقتصادی دو جانبه ایجاد خواهند نمود تا تعامل میان نهاد های افغانی و هندی تأمین شود. اقدامات مشخص شامل موارد ذیل خواهند بود:

الف: تشویق تماس های منطقوی، ولایتی در دو کشور به منظور گسترش تجارت، اقتصاد و همکاری های فرهنگی.

ب- تفویض صلاحیت به نهاد های ذیربط دو کشور به منظور تلاش مشترک برای یافتن امکانات جهت نظم دهی به تجارت منطقوی در همکاری با دول ثالث.

ج- ارتقای بیشتر کیفیت امتعه و توان رقابت بین المللی کالا های دو کشور از طریق افزایش همکاری میان مؤسسات تضمین کیفیت و ستندرد سازی و استفاده از تکنالوژی های معاصر.

د- تشویق همکاری های وسیع تر میان اتاق های تجارت و صنایع دو کشور.

۵- طرفین با درک اینکه امر حیاتی در تأمین رفاه اقتصادی آینده هر ملت محسوب می شود، موافقت می نمایند تا هم به صورت دو جانبه و هم از طریق سازمان های منطقی به منظور ارتقای همکاری های اقتصادی منطقی با یکدیگر همکاری نمایند.

همکاری های اقتصادی منطقی می تواند:

الف- به ظهور افغانستان به مثابه محراق تجارت، ترانسپورت و انتقال انرژی که وصل کننده آسیای مرکزی و جنوبی است و روابط آزاد و نامحدود ترانسپورتی و ترانزیتی را میسر می سازد، منتج شود.

ب- بر انکشاف پروژها زیر بنایی منطقی تمرکز نمایند.

ج- تأمین پیوند و ادغام اقتصاد افغانستان را با اقتصاد جنوب آسیا و اقتصاد جهانی از طریق گشایش بازارها برای امتعه تولیدی افغانستان و هند، با توجه به منافع متقابل، تسهیل نماید.

د- همکاری های منطقی را در چارچوب سازمان سارک که هر دو کشور عضویت آن را دارند، تقویت ببخشند.

آموزش و ظرفیت سازی

۱- کشور هند به منظور تأمین انکشاف دراز مدت و پایدار افغانستان و بر حسب کمک های سخاوتمندانه موجوده خود را متعهد می داند تا کمک های خود را در انکشاف و ظرفیت سازی در افغانستان ادامه دهد.

الف- این کمک ها علاوه بر سایر عرصه های مورد نظر و با انعکاس اولویت های افغانستان، در ساحات زراعتی، معادن و صحت متمرکز خواهد بود، و.

ب- کشور هند همچنین خود را در توسعه بیشتر پروژهای انکشافی کوچک در ساحات دور افتاده و ساحات روستایی متعهد می داند.

۲- طرفین موافقت می کنند تا روابط نهادین میان حکومت های شان را از طریق تشویق همکاری میان وزارت ها و ارگان های طرفین ایجاد نمایند.

جانب هند تجارب سیستم های نهادی، اداری، سیاسی و اقتصادی خویش را به مثابه مرجع که افغانستان می تواند مطالعه کرده و از آن در روشنی نیاز ها و واقعتهای خویش بهره بگیرد، ارایه خواهد کرد.

۳- جانب هند در چارچوب برنامه بورسیه های سالانه برای افغانستان که خیلی موافقانه پیش رفته و بر مبنای استراتژیک وسیع حمایت از تحصیلات عالی در افغانستان استوار است، گسترش تعلیمات و فرصت های آموزشی در هند را از طریق بورس ها ICCR و ITEC و برنامه های هزینه شده چند جانبه، تداوم خواهد بخشید:

الف- به منظور رفع نیازمندی های افغانستان، هندوستان راه های ممکن را جهت توسعه برنامه های تحصیلی در موسسات تحصیلات عالی آن کشور در بخش های طبابت، انجینیری و اداره، جستجو خواهد نمود، و.

ب- طرفین همچنان برنامه های مبادله سالانه محصلین در مکاتب و پوهنتون ها را تشویق و تسهیل خواهند نمود.

۴- هند در چارچوب حمایت از ظرفیت سازی در حکومت افغانستان، به فراهم سازی برنامه های آموزشی، تخنیکی و سایر حمایت های ظرفیت سازی در بخش های مختلف حکومت، به شمول قوای اجرائیه، قضائیه و مقننه ادامه خواهد داد.

۵- هند در پاسخ به نیاز افغانستان به تقویت حکومت و اداره در سطوح ملی و فراملی، تجارب خویش را در عرصه حکومتداری در سطح ملی، رویالتی، ولسوالی و ادارات محلی و همچنین کمک تخنیکی برای ایجاد سیستم دایمی مسلکی خدمات ملکی که با واقعیت های افغانستان مطابقت داشته باشد، ارایه می نماید.

عرصه های اجتماعی، فرهنگی، جامعه مدنی و روابط مردم با مردم

۱- به ادامه تلاش ها در راستای گسترش بیشتر روابط موجود میان مردمان دو کشور، طرفین در نظر دارند تا تعامل و تبادل میان پارلمانها، رسانه ها، زنان، جوانان، ساحات ورزشی، علمی، فرهنگی شخصیت های فکری و دینی را بیشتر توسعه دهند.

۲- طرفین از طریق بنیاد هند- افغانستان با تمرکز بیشتر روی هنر، ادبیات شعر و غیره، رشد روابط اجتماعی و فرهنگی، را جستجو نموده و شناسائی دستاوردها و میراث فرهنگی میان جانیین را گسترش خواهند داد.

۳- طرفین تبادل بیشتر میان سازمان های رسانه ای در چهار چوب فعالیت رسانه ای آزاد و مستقل، در کشور های خویش تشویق و ارتقا خواهند بخشید.

۴- طرفین برای اعتلای جایگاه زنان و حقوق و تعلیمات آنها، و همچنین برای بهبود وضعیت اقشار فقیر و ضعیف در جوامع شان، فعالیت خواهند کرد.

۵- طرفین برای تشویق و گسترش تعامل رفت و آمد قانونی میان مردمان دو کشور، موافقت می نمایند تا قواعد و مقررات سفر برای اتباع دو کشور را آسان نمایند.

طرفین قصد دارند تا:

الف- مبادلات توریستی و همکاری میان سازمانهای توریستی در دو کشور را ارتقا دهند، و.

ب- موافقت نامه های خواهر خواندگی میان شهرها، ولایات، و ایالات دو کشور را تشویق نمایند.

۶- طرفین برای تسهیل قضایای حقوقی که اتباع یک کشور در کشور دیگر در آن درگیر می باشند، تلاش خواهند کرد تا به توافقاتی مبنی بر همکاری حقوقی متقابل در موضوعات مدنی و جزایی دست یابند.

۷- جهت رشد روابط میان جوامع مدنی به ویژه فراهم آوری زمینه تبادلات فکری بین دو کشور، طرفین تأسیس «میز مدور افغانستان- هند» را که مرکب از شخصیت های برجسته به نمایندگی از عرصه های مختلف باشند، در نظر دارند.

۸- طرفین موافقت می نمایند تا همکاری و مبادله در ساحات ورزش را ارتقا دهند.

۹- طرفین موافقت می کنند تا از تجارب یکدیگر در خصوص ارزش ها و نهاد های دموکراسی، که در بر دارندة مشارکت، توزیع و تفویض قدرت، روابط میان مرکز و ولایت/ ایالات، اصلاحات سیستم های انتخاباتی و غیره می باشد، بیاموزن و این تجارت را میان یکدیگر به اشتراک بگذارند.

۱۰- طرفین موافقت می نمایند تا روابط میان پارلمانی بین دو کشور را از طریق سازماندهی دیدار های هیأت های پارلمانی و برقراری گروه های دوستی پارلمانی در کشور ایجاد نمایند.

چگونگی اجرای موافقت نامه

۱- این همکاری استراتژیک در چارچوب یک شورای همکاری که توسط وزرای، خارجه دو کشور رهبری می شود، تطبیق و اجراء خواهند شد. این شورا سالانه تشکیل جلسه خواهد داد.

۲- این شورا مرکب از گروه های کاری مشترک جدا گانه در خصوص مشورت های سیاسی و امنیتی، همکاری های تجاری و اقتصادی، آموزش و ارتقای ظرفیت و مسایل اجتماعی، فرهنگی و جامعه مدنی است که شامل نمایندگی عالیرتبه مقامات وزارت های مربوط می شود.

۳- به محض ایجاد، میکانیسم های موجود گفتگو میان در شورای مذکور مدغم خواهند شد.

نتیجه

جمهوری اسلامی افغانستان و هند، با تأکید مجدد بر یکی از مواد اساسی و ماندگار معاهده دوستی میان حکومت هند و حکومت شاهی وقت افغانستان مورخ ۱۴ جدی ۱۳۲۸ (۴ جنوری سال ۱۹۵۰) که چنین مشعر است: «صلح و دوستی جاوید میان دو حکومت که برای حفظ بسط روابط قلبی موجود میان مردمان کشور شان خواهند کوشید، می بایست تحقق یابد» در راستای این مشارکت به پیش می روند.

این موافقت نامه به تاریخ ۱۲ ماه میزان سال ۱۳۹۰ (برابر با ۴ اکتوبر سال ۲۰۱۱) در چهار نسخه اصلی که هر یک به زبان های هندی، پشتو، دری و انگلیسی می باشد و از اعتبار یکسان بر خوردار است در دهلی جدید به امضا رسید.

در صورت بروز اختلاف در تفسیر مواد این موافقتنامه به متن انگلیسی آن ارجحیت داده می شود.

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

من موهن سنگه

صدر اعظم جمهوری هند

ACKKU